

70 χρόνια από τον θάνατο του Νίκου Σκαλκώτα
70 years since Nikos Skalkottas's death

Κρατική Ορχήστρα Αθηνών Athens State Orchestra

Έργα Νίκου Σκαλκώτα Works by Nikos Skalkottas

Πρώτη εκτέλεση
 του βραβευμένου έργου του
 Διεθνούς Διαγωνισμού Σύνθεσης
 "Νίκος Σκαλκώτας 2019"

Premiere of the awarded piece
 of the International
 Composition Competition
 "Nikos Skalkottas 2019"

*Ο Διαγωνισμός πραγματοποιείται υπό την αιγίδα του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού
 The Competition is under the auspices of the Ministry of Culture and Sports.*

Το πρόγραμμα είναι έκδοση της Ένωσης Ελλήνων Μουσουργών - τμήματος του Διεθνούς Οργανισμού Σύγχρονης Μουσικής

This is a concert programme published by the Greek Composers' Union - section of the International Society of Contemporary Music (ISCM)

Μεγαρό Μουσικής Αθηνών Megaron-The Athens Concert Hall
 αίθουσα "Χρήστος Λαμπράκης" 29.11.2019 Christos Lambrakis Hall 29.11.2019

70 χρόνια από τον θάνατο του Νίκου Σκαλκώτα
70 years since Nikos Skalkottas's death

Κρατική Ορχήστρα Αθηνών Athens State Orchestra
Έργα Νίκου Σκαλκώτα Works by Nikos Skalkottas
Πρώτη εκτέλεση του βραβευμένου έργου του Διεθνούς Διαγωνισμού Σύνθεσης "Νίκος Σκαλκώτας 2019" Premiere of the awarded piece of the International Composition Competition "Nikos Skalkottas 2019"

*Ο Διαγωνισμός πραγματοποιείται υπό την αιγίδα του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού
The Competition is under the auspices of the Ministry of Culture and Sports.*

www.skalkottascompetition.com

Μέγαρο Μουσικής Αθηνών Megaron the Athens Concert Hall
Ποσειδώνου 157, Αθήνα 11527, Τηλ: 210 3413000

Μέγαρο Μουσικής Αθηνών Megaron-The Athens Concert Hall
αίθουσα "Χρήστος Λαμπράκης" 29.11.2019 'Christos Lambrakis Hall' 29.11.2019

Το πρόγραμμα είναι έκδοση της Ένωσης Ελλήνων Μουσουργών - τμήματος του Διεθνούς Οργανισμού Σύγχρονης Μουσικής

This is a concert programme published by the Greek Composers' Union - section of the International Society of Contemporary Music (ISCM)

...και νέα χαρακτηριστικά και αναβίωση έργου οφειλόμενα

Ένας νέος θεσμός με αφορμή το Έτος Νίκου Σκαλκώτα

Η Ένωση Ελλήνων Μουσουργών εκτός από τις μουσικές δράσεις που διοργανώνει η ίδια, δίνει ιδιαίτερο βάρος στη δημιουργία νέων θεσμών και στη συνεργασία με σημαντικούς φορείς της μουσικής και γενικότερα του πολιτισμού, τόσο σε εθνικό, όσο και σε διεθνές επίπεδο (βλ. ISCM), με σκοπό την προώθηση της σύγχρονης μουσικής δημιουργίας.

Από τις δράσεις που προγραμματίστηκαν με την συμπλήρωση των εβδομήντα ετών από την εκδημία του σπουδαίου Νίκου Σκαλκώτα, δεν θα μπορούσε να λείπει ένας διαγωνισμός σύνθεσης αφιερωμένος σε εκείνον.

Η Ένωση Ελλήνων Μουσουργών σε συνεργασία με την Κρατική Ορχήστρα Αθηνών συνδιοργάνωσε τον Διεθνή Διαγωνισμό Σύνθεσης "Νίκος Σκαλκώτας 2019", καλώντας συνθέτες κάθε εθνικότητας και ηλικίας να γράψουν ένα έργο για ορχήστρα και να το υποβάλλουν ανώνυμα. Η Κρατική Ορχήστρα Αθηνών προσέφερε, επιπλέον, ένα βραβείο για τον καλύτερο Έλληνα συνθέτη κάτω των 35 ετών. Οι συμμετέχοντες του διαγωνισμού ξεπέρασαν τους εξήντα, αποδεικνύοντας την αποδοχή και την εμπιστοσύνη της διεθνούς κοινότητας των μουσικών δημιουργών προς τον νέο θεσμό.

Η Διεθνής Επιτροπή συγκροτήθηκε από προσωπικότητες της μουσικής, συνθέτες και μαέστρους Έλληνες ή έχοντες ελληνική καταγωγή. Το έργο της Επιτροπής αποδείχθηκε αρκετά δύσκολο και χρονοβόρο λόγω του πλήθους των συμμετοχών και του υψηλού επιπέδου των έργων. Η Διεθνής Επιτροπή επέλεξε το έργο ΝΕΟΤΤΙΑΝ του νέου Έλληνα συνθέτη Ευριπίδη Μπέκου για το βραβείο του διαγωνισμού "Νίκος Σκαλκώτας 2019", ο οποίος λόγω ηλικίας λαμβάνει και το προσφερόμενο βραβείο της Κ.Ο.Α.

Από αυτήν την θέση θα ήθελα να ευχαριστήσω τους συνεργαζόμενους φορείς για την υλοποίηση των προγραμμάτων των δράσεων στη μνήμη του σπουδαίου Έλληνα συνθέτη και ιδιαίτερα τον Αλέξανδρο Χαρκιολάκη, Διευθυντή του Συλλόγου οι Φίλοι της Μουσικής, και τον μαέστρο Καθηγητή Μίλτο Λογιαδί, Καλλιτεχνικό Διευθυντή του Μεγάρου Μουσικής Αθηνών. Ιδιαίτερες ευχαριστίες απευθύνονται στην Κρατική Ορχήστρα Αθηνών και τον Καλλιτεχνικό Διευθυντή της Στέφανο Τσιαλιή για την εξαιρετική συνεργασία σε όλα τα στάδια της συνδιοργάνωσης και τη γενναιοδωρία του φορέα που προϊστάται. Θα ήθελα να ευχαριστήσω από καρδιάς όλους τους συνεργάτες μου τόσο σε επίπεδο, όσο και σε καθαρά πρακτικό επίπεδο, μέλη της Ε.Ε.Μ. και φίλους, που απέδειξαν ότι οι δυσκολίες και η κόπωση εξαφανίζονται όταν υπάρχει ένα κοινό όραμα. Είναι πολλοί, θα διαβάσετε τα ονόματά τους στο παρόν έντυπο.

Θα ήθελα επίσης, να απευθυνθώ στην Κρατική Επιτροπή του Διεθνούς Διαγωνισμού με ειλικρινείς ευχαριστίες και ευγνωμοσύνη για τον χρόνο που διέθεσαν, την ευθύνη, την διαύγεια και την διασυζητικότητα που επέδειξαν καθ' όλη την διάρκεια της συνεργασίας μας.

Τέλος, θα ήθελα να ευχαριστήσω την υπουργό κυρία Λίνα Μενδώνη, που έθεσε τον Διεθνή Διαγωνισμό Σύνθεσης "Νίκος Σκαλκώτας 2019" υπό την αιγίδα του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού.

Καλή ακρόαση!

Καθηγητής **Ιωσήφ Παπαδάτος**
Πρόεδρος της Ένωσης Ελλήνων Μουσουργών

...ιδιοπροσώπια θεώρησαν δικαιολογημένα τα φάρμακα της

A new institution on the occasion of "Nikos Skalkottas Year"

In addition to organising its own events, the Greek Composers' Union also pays particular attention to the creation of new institutions and to the collaboration with prestigious musical and cultural organisations at both a national and international level (see, for instance, I.S.C.M.), with the aim of promoting contemporary music.

The series of events that have taken place this year to commemorate 70 years since the passing of the great Nikos Skalkottas, would be incomplete without a composition competition dedicated to his memory.

The Greek Composers' Union collaborated with the Athens State Orchestra to organise the Composition Competition "Nikos Skalkottas 2019", calling composers of all nationalities and ages to compose for orchestra and submit their score anonymously. In addition, the Athens State Orchestra announced a special prize to be awarded to the best Greek composer aged under 35. There were more than sixty participants to the Competition, which confirmed the international composer community's acceptance and trust towards this new institution.

The International Jury of the Competition included prominent musicians, either composers or conductors, who are either Greek or of Greek descent. The task of the Jury turned out to be quite challenging and time consuming, due to the number of participations and the high standard of the compositions submitted.

The international Jury awarded the "Nikos Skalkottas 2019" prize to the young Greek composer Euripides Bekos for his work ΝΕΟΤΤΙΑΝ. Due to his age, Bekos also received the prize awarded by the Athens State Orchestra.

As President of the Greek Composers' Union, I would like to thank all collaborating organisations for the realisation of the series of events dedicated to the memory of the great Greek composer, and notably Alexandros Charkioulakis, Director of the Friends of Music Society, and Professor Miltos Logiadis, Artistic Director of Megaron-the Athens Concert Hall. I would like to especially thank the Athens State Orchestra and its Artistic Director, Stefanos Tsialis, for the excellent joint collaboration and for the generosity of the organisation of which he is Head. I would also like to warmly thank all my partners, both members of the Greek Composers' Union and friends, who proved that challenges and physical tiredness disappear when there is a common vision. They are numerous; you will read their names on this booklet.

My sincerest thanks and gratitude to the Jury of the International Competition for their time and for the responsibility they undertook, as well as for their invaluable contributions during our collaboration.

Finally, I would like to thank the Minister Mrs. Lina Mendoni for putting the Composition Competition "Nikos Skalkottas 2019" under the auspices of the Ministry of Culture and Sports.

Enjoy the concert!

Professor **Joseph Papadatos**
President of the Greek Composers' Union

...οις ομοίωσι, δ' αὖτος ομοίωσι...
...οὐδ' ἔτι χαρὰν ἔχει καὶ ἰσχυρὰν ἐπιθυμίαν...

Η Κρατική Ορχήστρα Αθηνών τιμᾶ τον Σκαλκώτα

Ο Νίκος Σκαλκώτας είναι ένας ιδιοφυής Έλληνας συνθέτης, που συνδύασε τα πρωτοποριακά ρεύματα της εποχής του με την Ελληνική μουσική παράδοση. Νιώθω μεγάλη χαρά γιατί σήμερα, το έργο του απολαμβάνει διεθνούς αναγνώρισης και η μουσική του ερμηνεύεται με πολύ μεγαλύτερη συχνότητα. Θεωρώ ότι η ανάδειξη της συνθετικής του αξίας αποτελεί καθήκον της Κρατικής Ορχήστρας Αθηνών, της οποίας υπήρξε επιφανές μέλος κατά τα δύσκολα χρόνια της Κατοχής. Στο πλαίσιο των δράσεων για τα 70 χρόνια από τον θάνατό του, τιμήσαμε τον μέγιστο Σκαλκώτα με μια σειρά συναυλιών («Ο Σκαλκώτας και οι σύγχρονοι του» - «Αφιέρωμα στο Έτος Σκαλκώτα» κ.ά), με κορυφαία αυτή της 29ης Νοεμβρίου, η οποία κλείνει την πρώτη ημέρα του Διεθνούς Μουσικολογικού Συνεδρίου "Skalkottas Today".

Με ικανοποίηση διαπίστωσα το υψηλό επίπεδο των 64 συμμετοχών στον Διεθνή Διαγωνισμό Σύνθεσης για Συμφωνική Ορχήστρα, συνδιοργάνωση της Κρατικής Ορχήστρας Αθηνών και της Ένωσης Ελλήνων Μουσουργών. Ο Διαγωνισμός ανέδειξε μεγάλο νικητή τον διπλά βραβευμένο Έλληνα συνθέτη Ευριπίδη Μπέκο για το έργο του *NEOTIAN*, που, εκτός από το βραβείο «Νίκος Σκαλκώτας 2019», τιμήθηκε επίσης με το βραβείο καλύτερου έργου νέου Έλληνα συνθέτη κάτω των 35 ετών, που απονέμει η Ορχήστρα μας, και με το οποίο ανοίγει η συναυλία.

Τέλος, αισθάνομαι συγκίνηση αλλά και υπερηφάνεια για την επεκταμένη κυκλοφορία των ηχογραφήσεων με έργα Νίκου Σκαλκώτα, από την έκρηξη NAXOS. Τον Φεβρουάριο του 2020 κυκλοφορεί η πρώτη ηχογράφησή μας, ενώ στο δεύτερο εξάμηνο του 2020, η δεύτερη.

Στέφανος Τσιαλής

Καλλιτεχνικός Διευθυντής της Κρατικής Ορχήστρας Αθηνών

The Athens State Orchestra honours Nikos Skalkottas

Nikos Skalkottas is a genius Greek composer who combined the avant-garde tendencies of his time with Greek musical tradition. I am very happy that his work is nowadays internationally recognised and that his works are performed more frequently today than in the past. I believe that the making known of the high artistic quality of Skalkottas's work is one of the duties of the Athens State Orchestra, of which he was a prominent member during the hard years of the Occupation.

As part of the series of events organised this year to commemorate 70 years since his passing, we have honoured the great Skalkottas with a series of concerts ("Skalkottas and his Contemporaries", "Tribute to Skalkottas Year" etc.) culminating with the concert of November 29, which closes the first day of the International Musicological Conference "Skalkottas Today".

I was very pleased with the high standard of the works submitted to the International Composition Competition "Nikos Skalkottas 2019" co-organised by the Athens State Orchestra and the Greek Composers' Union. The Greek composer Euripides Bekos was the double winner of the competition; his work *NEOTIAN* was awarded the "Nikos Skalkottas" prize, as well as the prize for the best Greek composer aged under 35, awarded by our Orchestra. This work will open tonight's concert.

Finally, I am deeply moved and proud of the forthcoming release of recordings with works by Nikos Skalkottas by the acclaimed NAXOS label. Our first recording will be released in February 2020 and the second in the second half of 2020.

Stefanos Tsialis

Artistic Director of the Athens State Orchestra

...ἡδὲ τὸν ἀποθανόντα...
...ἡδὲ τὸν ἀποθανόντα...
...ἡδὲ τὸν ἀποθανόντα...

Ναι, μπορούμε να είμαστε αισιόδοξοι

Ο Νίκος Σκαλκώτας έζησε σε δύσκολες εποχές. Ερέθηκε στο Βερολίνο του μασοπολέμου, είδε με τα μάτια του την άνοδο του ναζισμού, γιόρισε στην Ελλάδα της παραγμένης δεκαετίας του '30 και βέβαια βίωσε όλη την τραγωδία της Κατοχής και του Εμφύλιου. Δεν είναι ν' απαρεί κανείς που αυτές οι θύελλες, που σάρωσαν τη χώρα μας και ολόκληρη την Ευρώπη, επηρέασαν τον ψυχισμό του - είναι αντίθετα εκπληκτικό ότι δεν μπόρεσαν να καταβάλουν την ιδιοφυία και την αστείρευτη δημιουργικότητά του. Αν δεν είχε χαθεί στα 45 του μόλις χρόνια, στο τέλος της τραγικής δεκαετίας του '40, πώς μπορεί να έχει άραγε η σημαντικὸ έργο του μπόρεσε να μας είχε αφήσει ακόμα.

Η αναγνώριση πήρε στ' αλήθεια πολύ καιρό και χρειάστηκε να ξεπεράσει πολλά εμπόδια. Κι όμως, νομίζω πως μπορούμε πια να είμαστε αισιόδοξοι. Το αποδεικνύουν τα αφιερώματα, όχι μόνο στην Ελλάδα αλλά και σε ολόκληρη την Ευρώπη. Το επιβεβαιώνουν το ανανεωμένο ενδιαφέρον της μουσικολογικής έρευνας και οι νέες κριτικές εκδόσεις της μουσικής του. Αλλά - πάνω απ' όλα - το μαρτυρεί το πάθος των μουσικών μας, που αναμετρώνται πια ευθέως με την πολυπλοκότητα και τη μαγεία της μουσικής του, το ταλέντο των νέων συνθετών μας που ακουμπάν στο έργο του για να πάνε παραπέρα.

Γι' αυτό και είναι νομίζω ιδιαίτερα σημαντική η σύμπραξη των τεσσάρων φορέων που συνδιοργανώνουν αυτό το Έτος Σκαλκώτα: ακριβώς γιατί, σε μια τέτοια συγκυρία, ενώνουν τις δυνάμεις τους και δίνουν τη σπουδαία δυνατότητα στο κοινό να επανασυστηθεί με το έργο ενός κορυφαίου συνθέτη του 20ου αιώνα. Αλλά και γιατί, την ίδια στιγμή, οι τέσσερες αυτοί καλλιτεχνικοί θεσμοί έχουν την ευκαιρία να ξεπληρώσουν ένα κομμάτι του χρέους τους σέναντι στην Ελληνική Μουσική.

Μίλτος Λογιαδής

Μαέστρος, Καλλιτεχνικός Διευθυντής Μεγάρου Μουσικής Αθηνών

Yes, we can be optimistic

Nikos Skalkottas lived through difficult times. He lived in interwar Berlin, witnessed the rise of Nazism, returned to the troubled Greece of the 1930s and of course experienced the tragedy of the Occupation and the Civil War. It is no wonder that these storms which swept over our country and the whole Europe affected his psyche; what is surprising is that they could not bear down his genius and endless creativity. Who knows how many other important works he might have written if he had not passed away in the late 1940s, aged 45.

Appreciation of his work took a really long time and many obstacles needed to be overcome. And yet, I think we can be more optimistic now. The events organised not only in Greece but throughout Europe prove this, as does the renewed interest of musicological research in his work and the latest critical editions of his music. But, above all, we can be optimistic because our musicians, passionate about his music, are now embracing its complexity and its magic, and because our young composers are leaning on his work in order to move forward.

This is why I consider the co-organisation of this "Skalkottas Year" by the four cultural organisations to be so important, because they are joining forces to give the public the opportunity to reacquire themselves with the work of a leading 20th century composer; and, what is more, because they also have the opportunity to pay off part of their debt to Greek Music.

Miltos Logiadis

Conductor, Artistic Director of Megaron-The Athens Concert Hall

...και είναι χαρακτηριστικό των αναγεννητικών έργων της εποχής

Ο Σκαλκώτας να μπει στη συνείδηση του κάθε Έλληνα

Ο Αυστροβρετανός μουσικόλογος και μουσικοκριτικός Hans Keller (1919 - 1985) σε κείμενό του αναφέρει ότι, κατά τη γνώμη του, οι τέσσερις κορυφαίοι συνθέτες του 20ου αιώνα τα τέσσερα «S» - όπως χαρακτηριστικά έγραψε - είναι οι Schoenberg, Stravinsky, Skalkottas και Shostakovich.

Και καλά, τους τρεις ποιες να τους αμφισβητήσει! Τον «φτωχούλη» Έλληνα όμως, ποιες τον γνωρίζει; Και μάλιστα, σε μια από τις πιο παραγμένες εποχές της σύγχρονης ιστορίας που ζει, εργάζεται και δημιουργεί. Δύο παγκόσμιοι πόλεμοι, φασισμός στην Ευρώπη, φτώχεια και δυστυχία στην Ελλάδα. «Είναι μια μεγαλοφυΐα» αναφωνεί ο Keller. Διαπίστωση μέσα από τη μελέτη του ελάχιστου μουσικού υλικού, το οποίο, την εποχή που γράφει ο μουσικόλογος, είναι γνωστό σε σχέση με τη συνολική δημιουργική εργασία του Έλληνα μουσουργού.

Μα, φυσικά, και ένα μόνον έργο του να μελετήσεις, είτε ατονικό ή τονικό, αρκεί για να διαπιστώσεις αυτήν τη μεγαλοφυΐα που ανακράζει ο Keller, μέσα από την πρωτοτυπία στη γραφή, την εφευρετικότητα στη μορφή, την ανεξαρτησία στην έκφραση, την ακρίβεια στη λεπτομέρεια και τόσα άλλα χαρίσματα.

Τον αποκάλεσαν «Μότσαρτ του καιρού μας» (W. Bush, *Musica*, Δεκέμβριος 1956) και νιώθω πολύ περήφανος που η χώρα μας τον έχει και που τον νιορτάζουμε 70 χρόνια μετά τη «φυγή» του, η Ένωση Ελλήνων Μουσουργών, η Κρατική Ορχήστρα Αθηνών, ο Σύλλογος Οι Φίλοι της Μουσικής και το Μέγαρο Μουσικής Αθηνών στους θαυμάσιους χώρους του. Θα έπρεπε όλη η χώρα. Ας ελπίσουμε. Και πρέπει ο Σκαλκώτας να μπει στη συνείδηση του κάθε Έλληνα και κυρίως των νέων, όπως πρέπει να είναι ο Όμηρος, ο Αισχύλος, ο Πλάτων, ο Σολωμός, και όλες οι θησαυροί της Τέχνης και των Γραμμάτων αυτής της μικρής - μεγάλης χώρας, να να μπορέσει να συνεχίσει να ζει.

Ιάκωβος Κονιτόπουλος

Συνθέτης, Μαέστρος, Γενικός Γραμματέας της Ένωσης Ελλήνων Μουσουργών

Skalkottas must become part of the consciousness of every Greek

The Austrian-born British musicologist and music critic Hans Keller (1919 - 1985) writes that, in his opinion, the four leading composers of the 20th century - "the four Ss" - are Schoenberg, Stravinsky, Skalkottas and Shostakovich. Although no one would question the three famous composers' status and contributions, what about the "poor" Greek? And, indeed, given the context in which he lives, works and composes: one of the most troubled times in modern history. Two world wars, fascism in Europe, poverty and misery in Greece. "He is a genius", exclaims Keller and this assertion comes after the study of a fraction of Skalkottas's total output - the few works available at the time the musicologist writes. But it is enough to study just one work by Skalkottas, either atonal or tonal, to notice this genius: it lies in his originality in writing, inventiveness in form, independence in expression, accuracy and detail.

He was called "A Mozart of our time" (W. Bush, *Musica*, December 1956) and I feel very proud that he comes from our country and that we, the Greek Composers' Union, celebrate his memory 70 years after his passing away together with the Athens State Orchestra, the Friends of Music Society and Megaron-the Athens Concert Hall at its wonderful premises. The whole country should celebrate Skalkottas's memory. Let us hope so. Skalkottas must become part of the consciousness of every Greek, and especially the young, together with Homer, Aeschylus, Plato, Solomos and the rest of the cultural treasures of this small but great country, so that it can continue to live.

Iakovos Konitopoulos

Composer, Conductor General Secretary of the Greek Composers' Union

...για τον Σκαλκώτα, τον οποίο θεωρούσαμε ως τον πιο σημαντικό Έλληνα μουσουργό της εποχής

Μία ξεχωριστή ημέρα για το Έτος Σκαλκώτα

Η παραχώρηση του Αρχείου του Νίκου Σκαλκώτα στη Μουσική Βιβλιοθήκη -Λίλιαν Βουδούρη- του Συλλόγου Οι Φίλοι της Μουσικής, αποδεχθηκε ότι ήταν η κατάλληλη συγκολλητική ουσία που έφερε μερικούς από τους μεγαλύτερους πολιτιστικούς οργανισμούς της χώρας μας να συνεργάζονται για να τιμήσουν με τον κατάλληλο τρόπο τα εβδομήντα χρόνια από τον θάνατο του συνθέτη.

Μία από τις κορυφαίες στιγμές αυτού του έτους, είναι αναμφισβήτητο ο Διεθνής Διαγωνισμός Σύνθεσης «Νίκος Σκαλκώτας 2019», που σκοπού τα αποτελέσματα θα απολαύσουμε σήμερα, ακουγοντας το έργο που έλαβε την υψηλότερη βαθμολογία. Είναι δε διπλή η χαρά μας, καθώς το έργο αυτό θα ακουστεί στη βραδινή συναυλία της Κρατικής Ορχήστρας Αθηνών, η οποία συμπίπτει και με την πρώτη μέρα του Διεθνούς Συνεδρίου «Skalkottas Today» που διοργανώνεται στους χώρους της Μουσικής μας Βιβλιοθήκης. Έτσι, οι συνεδρια που προέρχονται από όλο το φάσμα της μουσικολογικής επιστήμης αλλά και από δεκάδες διαφορετικές χώρες, θα έχουν την ευκαιρία να θαυμάσουν τα επιτεύγματα του νικητή αλλά και της Κρατικής Ορχήστρας Αθηνών, υπό τη διεύθυνση του καλλιτεχνικού της διευθυντή, Στέφανου Τσιαλιή.

Θα ήθελα για άλλη μια φορά να ευχαριστήσω όλους τους φορείς (Ένωση Ελλήνων Μουσουργών, Κρατική Ορχήστρα Αθηνών, Οργανισμό Μεγάρου Μουσικής Αθηνών, Ίδρυμα Χουρμουζου Παπαϊωάννου, Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου, Ελληνική Μουσικολογική Εταιρεία και Διεθνή Μουσικολογική Εταιρεία) και τους επικεφαλής τους, που αγκάλιασαν αυτή την ιδέα για τη διοργάνωση ενός Έτους Σκαλκώτα στα εβδομήντα χρόνια από τον θάνατό του. Ξεχωριστές ευχαριστίες στο Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού, που βοήθησε σε διάφορες από τις εκδηλώσεις κατά τη διάρκεια αυτού του σπεσιαίκε έτους.

Αλέξανδρος Χαρκιολάκης

Μουσικόλογος, Διευθυντής Συλλόγου Οι Φίλοι της Μουσικής

A special day for Skalkottas Year

The deposition of the Nikos Skalkottas Archive at the Music Library "Lilian Voudouri" of the Friends of Music Society, proved to be the adhesive which brought together some of the most prestigious cultural organisations of this country that collaborated in order to commemorate 70 years since the composer's passing.

One of this year's highlights is without doubt the International Composition Competition "Nikos Skalkottas 2019" and tonight we will listen to the work that received the highest score by the jury. It is a double pleasure for us that this work will be performed at tonight's concert by the Athens State Orchestra, which coincides with the first day of the international Musicological Conference "Skalkottas Today", hosted at the premises of our Music Library. Thus, delegates from across the spectrum of musicological science who come from sixteen different countries will have the opportunity to admire the achievements of the winner and of the Athens State Orchestra conducted by its artistic director, Stefanos Tsialis.

I would like to once again thank all the organisations (Greek Composers' Union, Athens State Orchestra, Megaron-the Athens Concert Hall, Foundation of Emiliós Chourmouziotis - Marika Papaioannou, European University Cyprus, Hellenic Musicological Society and International Musicological Society) and their heads for embracing the idea to organise a Skalkottas Year to commemorate 70 years since the composer's passing. Special thanks to the Ministry of Culture and Sports for its assistance with several of the events organised during this anniversary year.

Alexandros Charkiolakis

Musicologist, Director of the Friends of Music Society

Διεθνής Διαγωνισμός Σύνθεσης

«Νίκος Σκαλκώτας 2019»

Τα μέλη της Κριτικής Επιτροπής

Τίτος Γουβέλης

Πιανίστας - Ελλάδα

Κωνσταντία Γουρζή

Συνθέτης και Μαέστρος, Καθηγήτρια στην Ανώτατη Ακαδημία Μουσικής και Θεάτρου του Μονάχου - Γερμανία

Ιάκωβος Κονιτόπουλος

Συνθέτης και Μαέστρος, Γενικός Γραμματέας της Ένωσης Ελλήνων Μουσουργών - Ελλάδα

Μίλτος Λογιαδής

Μαέστρος, Καλλιτεχνικός Διευθυντής του Οργανισμού Μεγάρου Μουσικής Αθηνών, Καθηγητής Ιονίου Πανεπιστημίου - Ελλάδα

Ιωσήφ Παπαδάτος

Συνθέτης, Αντιπρύτανης Ιονίου Πανεπιστημίου, Πρόεδρος της Ένωσης Ελλήνων Μουσουργών - Ελλάδα

Χρήστος Σαμαράς

Συνθέτης, Καθηγητής Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης - Ελλάδα

Εύης Σαμμούτης

Συνθέτης, Επικουρος Καθηγητής στο Ithaca College NY - Η.Π.Α.

Στέφανος Τσιαλής

Μαέστρος, Καλλιτεχνικός Διευθυντής της Κρατικής Ορχήστρας Αθηνών - Ελλάδα

Γιώργος Τσοντάκης

Συνθέτης και Μαέστρος - Η.Π.Α.

Καλλιόπη Τσουπάκη

Συνθέτης, Καθηγήτρια στο Βασιλικό Ωδείο της Χάγης, Εθνική Συνθέτης της Ολλανδίας 2018 / 2020 - Ολλανδία

International Composition Competition

"Nikos Skalkottas 2019"

Members of the Jury

Titos Gouvelis

Pianist - Greece

Konstantia Gourzi

Composer and Conductor, Professor at the University of Music and Performing Arts, Munich - Germany

Iakovos Konitopoulos

Composer and Conductor, General Secretary of the Greek Composers' Union - Greece

Miltos Logiades

Conductor, Artistic Director of the Athens Concert Hall, Professor at the Ionian University - Greece

Joseph Papadatos

Composer, Professor and Vice Rector at the Ionian University, President of the Greek Composers' Union - Greece

Christos Samaras,

Composer, Professor at the Aristotle University of Thessaloniki - Greece

Evis Sammoutis

Composer, Assistant Professor at Ithaca College, NY - USA

Stefanos Tsialis

Conductor, Artistic Director of the Athens State Orchestra - Greece

George Tsontakis

Composer and Conductor - USA

Calliope Tsoupaki

Composer, Composition Teacher at the Royal Conservatoire of The Hague, Composer Laureate of the Netherlands 2018 / 2020 - Netherlands

Νίκος Σκαλκώτας 1904 - 1949

Ο Νίκος Σκαλκώτας αποτελεί μία από τις σημαντικότερες μορφές στον χώρο της ελληνικής μουσικής δημιουργίας κατά το πρώτο μισό του 20ου αιώνα.

Γεννήθηκε στη Χαλκίδα το 1904 και μετά από πέντε χρόνια η οικογένειά του μεταγκαταστάθηκε στην Αθήνα. Σπούδασε βιολί με τον Τόνυ Σούλτσε στο Ωδείο Αθηνών (1912 - 1920) και αποφοίτησε σε ηλικία δεκαέξι ετών, αποσπώντας την ανώτερη τιμητική διάκριση, το «Χρυσό Μετάλλιο Ανδρέα και Ιφίγένειας Συγγρού». Την επόμενη χρονιά, αξιοποιώντας την Αβερύφεια Υποτροφία από το Ωδείο Αθηνών, ξεκίνησε τις μεταπτυχιακές του σπουδές στην Ανώτατη Ακαδημία Μουσικής του Βερολίνου, με καθηγητή στο βιολί τον Willy Hess.

Από το 1923, το ενδιαφέρον του στρέφεται στη σύνθεση και σπουδάζει με τους Robert Kahn, Paul Juon, Philip Jarnach και Kurt Weill (ενορχήστρωση), πριν γίνει δεκτός στην τάξη σύνθεσης του Arnold Schoenberg, στην Γερμανική Ακαδημία των Τεχνών στο Βερολίνο (1927 - 1931), βασικό κέντρο παραγωγής της σύγχρονης μουσικής εκείνη την περίοδο, όπου σπούδασε με ιδιωτική υποτροφία από τον Μανώλη Μπενάκη.

Στο Μεσοπολεμικό Βερολίνο, ο Σκαλκώτας αναπτύσσει αξιόλογη σταδιοδρομία τόσο ως συνθέτης ή ενορχηστρωτής, όσο και ως μουσικός εκτελεστής, κερδίζοντας την εκτίμηση των καθηγητών του, αλλά και του επαγγελματικού του περιγύρου.

Με την άνοδο όμως του Ναζισμού στη Γερμανία, οι συνθήκες ζωής δεν αφήνουν πολλά περιθώρια για να επιβιώσει πλέον εκεί. Γύρω στον Μάρτιο του 1933, αναγκάζεται να εγκαταλείψει το Βερολίνο, αφήνοντας πίσω του χειρόγραφα εξδομήντα περίπου μουσικών έργων, και επιστρέφει στην Αθήνα.

Η επανένταξή του στους μουσικούς κύκλους της Αθήνας αρχικά τον δυσκόλεψε, γρήγορα όμως έμπερε να σταδιοδρομήσει εκ νέου, πρώτα ως ενορχηστρωτής στο Εθνικό Θέατρο, και στη συνέχεια ως βιολονίστας στην Ορχήστρα του Ωδείου Αθηνών (μετέπειτα Κρατική Ορχήστρα Αθηνών) και στην Ορχήστρα της Εθνικής Λυρικής Σκηνής. Δεν μπόρεσε να σταδιοδρομήσει όμως και ως συνθέτης, καθώς το έργο του παρέμεινε, εν πολλοίς, άγνωστο εκείνη την εποχή.

Στην Αθήνα δημιούργησε έναν αξιοθαύραστο κατάλογο έργων, τόσο σε ποιότητα όσο και σε όγκο, συνθέτοντας πυρετωδώς περισσότερα από εκατό έργα μέσα σε δεκαέξι χρόνια από την επιστροφή του στην Ελλάδα, έως τον απροσδόκητο θάνατό του τον Σεπτέμβριο του 1949, από περσφιδή κήλη.

Η δημιουργία του περιλαμβάνει όλα τα είδη μουσικής, πλην της όπερας.

Η ιδιομορφία του ύφους της μουσικής του έγκειται στην πρωτοτυπία της παράλληλης ενασχόλησής με δύο εντελώς διαφορετικά ιδιώματα: της τονικής και της ατονικής μουσικής γλώσσας, σε ανοιχτή συνομιλία με τη νεοκλασική τεχνολογία και την εθνική ταυτότητα.

Στα τονικά του έργα συγκαταλέγονται οι περίφημοι 36 *Ελληνικοί Χοροί για ορχήστρα* (1931 - 1936), τα μπαλέτα *Η Λυγρή κι ο Χάρος* (1938 / 1947) και *Η θάλασσα* (1949), η *Κλασική Συμφωνία* (1947) και η *Μικρή Συμφωνία (Sinfonietta) σε α ύψωση μείζονα* (1948). Αντιτοίχως, στην ατονική ή δωδεκάφθογγη μουσική παραγωγή του, έργα όπως η *Επιστροφή του Οδυσσέα* (1942), οι 2 *Συμφωνικές Σούιτες*, τα Κοντσέρτα του (για βιολί, για πιάνο, για κοντραμπάσο, για δύο βιολιά, για βιολί και πιάνο, για βιολί και βιόλα), τα 32 *Καμμάτια για πιάνο*, οι 15 *Μικρές παραλλαγές* για πιάνο, οι 4 *Σούιτες* για πιάνο, η σειρά έργων μουσικής διωματίου για πνευστά και πιάνο, η σειρά έργων για βιολί και πιάνο και τα κουαρτέτα εγχόρδων, αποτελούν ορόσημο όσον αφορά στην ισορροπία μορφής και περιεχομένου, συνθετικής τεχνικής και μουσικής ωριμότητας.

Γιάννης Σαμπροβαλάκης
Μουσικολόγος, Κέντρο Ελληνικής Μουσικής

Η αναγνώριση του έργου του υπήρξε ως επί το πλείστον μεταθανάτια. Μόνο τρία από τα έργα του εκδόθηκαν κατά τη διάρκεια της ζωής του, ενώ ελάχιστα από αυτά της Αθηναϊκής περιόδου ευτύχησε να τα ακούσει να εκτελούνται δημόσια. Εξαιρεση αποτελούν η μουσική μπαλέτου, ορισμένοι από τους 36 *Ελληνικούς Χορούς*, και λιγοστά έργα μουσικής διωματίου.

Αμέσως μετά τον θάνατο του συνθέτη, συστάθηκε μια άτυπη Επιτροπή Σκαλκώτα με πρόεδρο τον μουσικολόγο-μουσικοκριτικό Μίμη Δάμνα, η οποία μεταεξελέγη το 1961 στην Εταιρεία Φίλων Σκαλκώτα, η οποία διαχειρίστηκε επί σειράν ετών το Αρχείο Σκαλκώτα, μέχρι αυτό να περάσει στο Ίδρυμα Αμιλίου Χουρμουζίου-Μαρίκας Παπαϊωάννου, στις αρχές της δεκαετίας του 2000. Ήδη όμως από το 1953, με τη δημοσίευση της *Μικρής Σούιτας* για ορχήστρα εγχόρδων από τις εκδόσεις Universal, άρχισε μία συστηματική προσπάθεια έκδοσης, δισκογράφησης και διεθνούς προώθησης του έργου του, κυρίως χάρη στον μουσικολόγο Γιάννη Γ. Παπαϊωάννου (1915 - 2000).

Κατά τη δεκαετία του 1980, το εκδοτικό ενδιαφέρον για τα έργα του Σκαλκώτα πέρασε στην άλλη πλευρά του Ατλαντικού και με επίκεντρο τις προσπάθειες του συνθέτη, αρχιμουσικού, παιδαγωγού και εκδότη μουσικής Gunther Schuller (1925 - 2015), άλλη μία σειρά έργων έγινε προσιτή στο κοινό μέσω των εκδόσεων Margul που αργότερα μεταβιβάστηκαν στην εκδοτική εταιρεία G. Schirmer, Inc. (σήμερα Music Sales Classical).

Η παγκόσμια όμως αποδοχή του έργου του Σκαλκώτα, ενισχύθηκε καθοριστικά από την απόφαση της Σουηδικής δισκογραφικής εταιρείας BIS να δισκογραφήσει τα άπαντα του συνθέτη, πρωτοβουλία που ξεκίνησε στα τέλη της δεκαετίας του 1990 και συνεχίζεται μέχρι σήμερα, έχοντας πλέον ξεπεράσει τους δεκαεπτά τίτλους δίσκων ακτίνας.

Η συμβολή της Μουσικής Βιβλιοθήκης «Λίλιαν Βουδούρη» του Συλλογού Οι Φίλοι της Μουσικής όπου πλέον φιλοξενείται το Αρχείο Σκαλκώτα, αναμένεται να δώσει νέα ώθηση στην έρευνα και διάδοση του έργου του μεγάλου Έλληνα δημιουργού, ενώ η έκδοση αδημοσίευτων συνθέσεων και ενορχηστρώσεων του από το Κέντρο Ελληνικής Μουσικής, έχει εμπλουτίσει τη γνώση μας για το ακόμη άγνωστο, μα πολυσηχτές, δημιουργικό του έργο.

Γιάννης Σαμπροβαλάκης
Μουσικολόγος, Κέντρο Ελληνικής Μουσικής

Nikos Skalkottas (1904 - 1949)

Nikos Skalkottas, one of the most important figures in Greek music of the first half of the 20th century, was born in the town of Chalcis (Euboea) in 1904.

The family moved to Athens five years later, and young Skalkottas studied violin with Tony Schulze at the Athens Conservatoire (1912-1920), graduating at the age of 16 with the highest distinction, the 'Gold Medal of Andreas and Iphigenia Syngrou'. In the following year, having received the 'Averoff Foundation' scholarship from the Athens Conservatoire, he embarked on postgraduate studies at the Berlin Hochschule für Musik under violin professor Willy Hess.

In 1923, he turned to composition, studying with Robert Kahn, Paul Juon, Philipp Jamach, and Kurt Weill (orchestration), before being admitted to Arnold Schoenberg's composition masterclass at the Prussian Academy of Arts in Berlin (1927-1931), a stronghold of contemporary music at the time, where he studied on a private scholarship from Greek national benefactor Marolis Benakis.

In interwar Berlin, Skalkottas had a remarkable career both as a composer/orchestrator and as a performer, and was held in high esteem by his teachers as well as his colleagues. With the rise of Nazism, conditions deteriorated, and he could no longer survive there. Around March 1933, he was forced to return to Athens, leaving behind in Berlin about 70 music manuscripts.

At first, he had difficulty adapting to the musical circles of Athens, but he soon resumed his career, working as an orchestrator at the National Theatre and, later, as a violinist in the Athens Conservatoire Orchestra (subsequently Athens State Orchestra) and the Greek National Opera Orchestra; he was unable, however, to make his mark as a composer, his work remaining largely unknown at that time. In Athens, he created an admirable catalogue of works, in quality as well as volume, feverishly composing more than a hundred in the sixteen years between his return and his sudden death, of strangulated hernia, in September 1949.

His oeuvre includes all genres except opera. His stylistic uniqueness lies in the originality of his simultaneous practice of two different idioms: tonal and atonal music, in open interaction with neoclassical techniques and national identity. His tonal works include the famous *36 Greek Dances for Orchestra* (1931-1936), the ballets *The Maiden and Death* (1938/1947) and *The Sea* (1949), the *Classical Symphony* (1947), and the *Sinfonietta in B-flat major* (1948). With regard to his atonal or twelve-note output, such compositions as *The Return of Ulysses* (1942), the two *Symphonic Suites*, his *Concertos* (for violin, for piano, for double bass, for two violins, for violin and piano, for violin and viola), his *32 Pieces for Piano*, the *15 Little Variations* for piano, the four *Suites* for piano, the series of chamber works for wind instruments and piano, the series of works for violin and piano, and the string quartets, constitute landmarks as far as balance of form and content, compositional technique and musical maturity are concerned.

Recognition of his work has been largely posthumous. No more than three of his compositions were published during his lifetime, and he only lived to see very few works of the Athens period publicly performed. These works were his ballet music, some of his *36 Greek Dances*, and a few chamber compositions. Immediately after his death, an unofficial Skalkottas Committee was formed, with musicologist and music critic Minas Dounias as chairman; in 1961, this committee became the Friends of Nikos Skalkottas Society, which was responsible for the Skalkottas Archive for a number of years, before it was transferred to the Emilianos Hourmouzios - Merika Papaioannou Foundation in the early 2000s.

As early as 1953, however, the publication of *Little Suite* for string orchestra by Universal marked the beginning of a systematic effort to publish, record, and internationally promote his work, mainly thanks to musicologist Yannis G. Papaioannou (1915-2000).

During the 1960s, interest in Skalkottas's oeuvre reached the other side of the Atlantic, and, mainly through the efforts of composer, conductor, teacher, and music publisher Gunther Schuller (1925-2015), another series of works was brought out by Margun publications (later transferred to G. Schirmer, Inc.; subsequently Music Sales Classical).

The decision, in the late 1990s, of BIS label to record the composer's complete works proved decisive for a wider appreciation of Skalkottas: 17 CD titles have already been released and the edition is still in progress. The contribution of the 'Lilian Voudouris' Music Library of the Friends of Music Society, which now houses the Skalkottas Archive, is expected to provide impetus to research on, and dissemination of, the great Greek composer's oeuvre, while the publication of hitherto unpublished compositions and orchestrations by the Hellenic Music Centre has enriched our knowledge of a part of his multifarious output that remains largely unknown.

Yannis Samprovalakis

Musicologist, Hellenic Music Centre

English translation by Helena Grigoras

Ευριπίδης Μπέκος

Ο Ευριπίδης Μπέκος γεννήθηκε στη Λάρισα το 1991. Σπούδασε Ανώτερα Θεωρητικά (Αρμονία, Αντίστιξη, Φυγή) και πιάνο, στο Δημοτικό Ωδείο Λάρισας. Είναι απόφοιτος Σύνθεσης του Τμήματος Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, μέλος της τάξης σύνθεσης του διεθνώς αναγνωρισμένου συνέτη και καθηγητή Χρήστου Σαμαρά, καθώς και υποψήφιος δάκτωρ Σύνθεσης του τμήματος Leeds School of Arts (Leeds Beckett University, Η Βασιλεία).

Το 2010, το έργο του *ΕΩΣ* βραβεύτηκε στον "Διαγωνισμό Σύνθεσης και Ποιτικής" του Τμήματος Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης του Πανεπιστημίου Μακεδονίας. Τον Ιούλιο του 2018, το έργο του *ΜΕΤΕΙΚΑΣΜΑ* για κοαρτέτο εγχόρδων, βραβεύτηκε από την Ένωση Ελλήνων Μουσουργών στον "Διαγωνισμό Σύνθεσης στη μνήμη του Δ. Δραγατάκη" με το 3ο βραβείο. Τον Σεπτέμβριο του 2019, το έργο του *ΕΝΑΡΓΙΤΕ* απέσπασε την Α Διάκριση στον «Διαγωνισμό Σύνθεσης του Πανελληνίου Διαγωνισμού Πιάνου για Παιδιά 2019». Τέλος, το έργο του *ΝΕΟΤΤΙΑΝ* απέσπασε το πρώτο βραβείο στον Διεθνή Διαγωνισμό Σύνθεσης «Νίκος Σκαλκώτας 2019» που συνδιοργανώθηκε από την Ένωση Ελλήνων Μουσουργών και την Κρατική Ορχήστρα Αθηνών. Στον ίδιο διαγωνισμό βραβεύτηκε και με το «Βραβείο καλύτερου έργου Έλληνα συνθέτη κάτω των τριανταπέντε ετών», το οποίο χορηγήθηκε από την Κ.Ο.Α.

Έχει συνθέσει πολυάριθμα έργα μουσικής δωμάτιου, ορχηστρική μουσική, τραγούδια, μουσική για παιδικό θέατρο κ.α. Το 2018 έγινε η πρώτη παρουσίαση της καντάτας του *ΟΜΝΥΜΙ* βασισμένης στον Ιπποκράτειο Όρκο, ανάθεση της Αντιδήμαρχιας Πολιτισμού Λάρισας υπό την αιγίδα του Γραφείου της Δημοκρατίας, στο πλαίσιο του ετήσιου κύκλου εκδηλώσεων "Ιπποκράτης η Αέναη Επιστροφή".

Από το 2015 διδάσκει Ανώτερα Θεωρητικά στο Δημοτικό Ωδείο Λάρισας.

Euripides Bekos

Euripides Bekos was born in Larissa in 1991. He studied Harmony, Counterpoint, Fugue and piano at the Municipal Conservatory of Larissa. He holds a degree in Composition from the Department of Music Science & Art of the University of Macedonia, where he was a member of the class of the internationally acclaimed composer and professor Christos Samaras. He is also a PhD candidate in Composition at the Leeds School of Arts (Leeds Beckett University, United Kingdom).

In 2010, he was awarded for his work *EOS* at the "Composition and Poetry Competition" of the Department of Music Science & Art of the University of Macedonia. In July 2018 his work *METEIKASMA* for string quartet won 3rd prize in the "Composition Competition in the memory of Dimitris Dragatakis", organised by the Greek Composers' Union. In September 2019, his work *ENARGITE* won 1st prize in the "Composition Competition of the Panhellenic Piano Competition for children 2019". Finally, his work *NEOTTIAN* won 1st prize in the International "Nikos Skalkottas Composition Competition 2019" and the "Prize for the best Greek composer aged under 35" in the same competition, awarded by the Athens State Orchestra.

He has composed numerous chamber music works as well as orchestral music, songs, music for children's theatre, etc. His cantata *OMNYMI*, based on the Hippocratic Oath, was premiered in 2018. The work was commissioned by the Deputy Mayor for Culture in Larissa, under the auspices of the President of the Hellenic Republic, and was part of the annual series of events entitled "Hippocrates, the Eternal Return".

He has been teaching Music Theory at the Municipal Conservatory of Larissa since 2015.

ΝΕΟΤΤΙΑΝ

Η αρχαιοελληνική λέξη «Νεοττιάν» (νεοττίας) ερμηνεύεται στη Νέα Ελληνική ως «η φωλιά των μικρών πουλιών». Στο έργο αυτό, ως μικροί κι αθώοι νεοσοί, οι μουσικές ιδέες αναπτύσσονται, «μεγαλώνουν», ωριμάζουν, μάχονται για την επιβίωση κι εξελίσσονται μέσα σε ποικιλότροπα και ποικλόχρωμα ηχητικά περιβάλλοντα με κύριο χαρακτηριστικό υφολογικής προσέγγισης τη χρήση ηχητικών «μαζών» σε συνδυασμό με μια εν γένει ρυθμική ρευστότητα. Το έργο είναι γραμμένο για μεγάλη συμφωνική ορχήστρα και διαρκεί περίπου 12 λεπτά.

Ευριπίδης Μπέκος

Συνθέτης

NEOTTIAN

The ancient Greek word "Neottian" is interpreted in modern Greek as "the nest of little birds." Similar to young, innocent nestlings, in this work musical ideas develop, grow, mature, fight for survival and evolve within varied timbral environments, while the key element of stylistic approach is the use of sound masses in combination with an overall rhythmic fluidity. The work is written for a large symphony orchestra and lasts about 12 minutes.

Euripides Bekos

Composer

Violin

Μίκης Σκαλκώτας, ένας σοφιστής ευρωπαϊκής κουλτούρας
και ένας χειραυτός και αναβλύζων οργάνου οφεινώντων

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Ευριπίδης Μπέκος (γεν. 1991)

NEOTTIAN

Βραβείο «Νίκος Σκαλκώτας 2019».
Βραβείο Κρατικής Ορχήστρας Αθηνών

Νίκος Σκαλκώτας (1904 - 1949)

Κοντσέρτο για κοντραμπάσο και ορχήστρα

- I. Andante - Allegro
- II. Andantino
- III. Allegro vivo e molto ritmato

Σολίστ: Μιχάλης Σέμσις

ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

Νίκος Σκαλκώτας (1904 - 1949)

Τέσσερα μέρη από τη Συμφωνική Σουίτα αρ. 2*

- I. Ouverture Concertante
- II. Toccata
- III. Promenaden-Marsch

VI. Finale. Perpetuum mobile (Rondo) (σε ενορχήστρως κωστή Δεμερτζή)

*Επιμέλεια μουσικού υλικού: Γιάννης Τσελικάς, Κέντρο Ελληνικής Μουσικής.

Μιχάλης Σέμσις

Γεννήθηκε στην Αθήνα και ξεκίνησε να παίζει βολί σε νεαρή ηλικία, αλλά τελικά αποφάσισε να μάθει κοντραμπάσο. Ξεκίνησε να μελετάει με τον Τάκη Καπογιάννη και αποφοίτησε από το Ορφέο Ωδείο Αθηνών το 2011. Έχοντας κερδίσει την Υποτροφία του Συλλόγου των Φίλων της Μουσικής, συνέχισε τις σπουδές του στην Ακαδημία της Νυρεμβέργης υπό την καθοδήγηση του Καθ. Dorin Marc, αποφοιτώντας το 2019 με Μεταπτυχιακό.

Έχει λάβει μέρος σε σεμινάρια με, μεταξύ άλλων, τους Olivier Thierry, Thierry Barbe, Leon Bosch και Michael Wolf. Το 2016 κέρδισε το δεύτερο βραβείο καθώς και το βραβείο του κοινού στην διεθνή κίβρου Διακωμωμό Sparger. Επιπλέον, την ίδια χρονιά προκρίθηκε στον ημιτελικό και έλαβε το ειδικό βραβείο για την ερμηνεία της νέας σύνθεσης στον Διαγωνισμό ARD.

Από το 2014 έχει συνεργαστεί επαγγελματικά με διάφορες ορχήστρες, όπως την Junge Deutsche Philharmonie και την Staatstheater Nürnberg. Ως σόλο μπάσο έχει συνεργαστεί με την Deutschen Oper Berlin. Από το 2018 κατέχει τη θέση σόλο μπάσου στην Gewandhausorchester Leipzig.

Παρουσία Γιάννη Σκαλκώτα με τον φίλο Τάκη Καπογιάννη
και τον Μιχάλη Σέμσις στην Ορχήστρα Αθηνών

PROGRAMME

Euripides Bekos (born 1991)

NEOTTIAN

"Nikos Skalkottas 2019" Prize,
Athens State Orchestra Prize

Nikos Skalkottas (1904 - 1949)

Double Bass Concerto

- I. Andante - Allegro
- II. Andantino
- III. Allegro vivo e molto ritmat

Soloist: Michalis Semsis

INTERMISSION

Nikos Skalkottas (1904 - 1949)

Four movements from the Symphonic Suite no.2*

- I. Ouverture Concertante
- II. Toccata
- III. Promenaden-Marsch

VI. Finale. Perpetuum mobile (Rondo) (orchestrated by Kostis Demertzis)

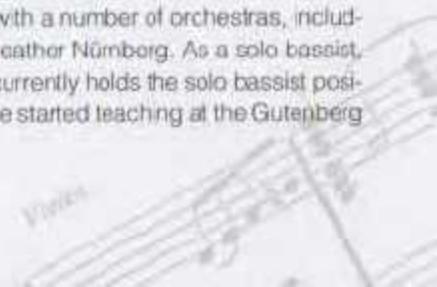
*Edited by Yiannis Tselikas, Hellenic Music Center.

Michalis Semsis

Born in Athens he started playing the violin at a young age, but eventually decided to learn the double bass instead. He began studying with Takis Kapogiannis and graduated from the Orfeion Conservatory in 2011. Having been awarded a scholarship by the Friends of Music Society, he continued his studies at the Hochschule für Musik Nürnberg under the guidance of Prof. Dorin Marc, graduating with a Master's Degree in 2019.

He has participated in numerous masterclasses with, among others, Olivier Thierry, Thierry Barbe, Leon Bosch and Michael Wolf. In 2016, he won both second prize and the audience prize at the prestigious Sparger Competition. Moreover, in the same year he reached the semi-finals and received the special prize for the interpretation of the commissioned composition at the ARD Competition.

Since 2014, he has collaborated professionally with a number of orchestras, including the Junge Deutsche Philharmonie and the Staatstheater Nürnberg. As a solo bassist, he has worked with the Deutschen Oper Berlin. He currently holds the solo bassist position at the Gewandhausorchester Leipzig. In 2019, he started teaching at the Gutenberg Hochschule für Musik Mainz.

...και νέα χορευτικά και οργανιστικά έργα...
114 113 112 111 110 109 108 107 106 105 104 103 102 101 100 99 98 97 96 95 94 93 92 91 90 89 88 87 86 85 84 83 82 81 80 79 78 77 76 75 74 73 72 71 70 69 68 67 66 65 64 63 62 61 60 59 58 57 56 55 54 53 52 51 50 49 48 47 46 45 44 43 42 41 40 39 38 37 36 35 34 33 32 31 30 29 28 27 26 25 24 23 22 21 20 19 18 17 16 15 14 13 12 11 10 9 8 7 6 5 4 3 2 1

Κοντσέρτο για Κοντραμπάσο και Ορχήστρα

Η σύνθεση του *Κοντσέρτου για Κοντραμπάσο και ορχήστρα* από τον Νίκο Σκαλκώτα ανάγεται πιθανότατα στο 1940, μία χρονιά πολύ παραγωγική για τον συνθέτη, και η ενορχήστρωσή του ολοκληρώθηκε το 1942. Γενικά, δεν συναντάται συχνά στο ρεπερτόριο κοντσέρτων το κοντραμπάσο ως σολιστικό όργανο, παράτι τα πρώτα δείγματα εμφανίζονται ήδη κατά τον όψιμο κλασικισμό. Ο συνθέτης κοντσέρτου για κοντραμπάσο καλείται να διαχειριστεί ενορχηστρωτικά «ζητήματα» ηχητικής ισορροπίας μέσω ειδικής μεταχείρισης είτε του οργάνου (με χρήση ακραίων περιοχών του) είτε του ορχηστρικού όγκου. Στην προκειμένη περίπτωση του Σκαλκώτα, αξιωματική είναι η επιλογή του να χρησιμοποιήσει με επιτυχία μία ογκώδη ορχήστρα, καθώς και το σύνολο της έκτασης του κοντραμπάσου.

Το κοντσέρτο αυτό μαζί με το *Κοντσέρτο για βιολί, βιόλα και ορχήστρα* (1940) και το *Κοντσέρτο για δύο βιολιά και ορχήστρα* (1944), αποτελούν μεγάλης κλίμακας ατονικά έργα, τα οποία από άποψη δομής, εκφραστικότητας και δεξιοτεχνίας, παραπέμπουν στην παράδοση του ρομαντικού κοντσέρτου.

Το πρώτο μέρος αρχίζει με μία *Andante* εισαγωγή από την ορχήστρα σε χαμηλά επίπεδα δυναμικής και πυκνή υφή, η οποία σύντομα δίνει τη θέση της στο *Allegro* ορχηστρικό τμήμα που παρουσιάζει τα δύο θέματα. Το κοντραμπάσο εισάγεται με ένα δεξιοτεχνικό πέρασμα που οδηγεί στη σολιστική έκθεση. Η ένταση κλιμακώνεται μετά τη μέση του μέρους και καταλήγει σε μία *Molto Allegro Coda*, που επαναφέρει για τελευταία φορά το πρώτο θεματικό υλικό.

Το λυρικό *Andantino* έρχεται να αναδείξει περισσότερο την εκφραστική πλευρά της

συνεργασίας των δύο μουσικών φορέων (σολίστας - ορχήστρα), με έντονα μελωδικές θεματικές ιδέες και λεπτές αποχρώσεις.

Το τρίτο μέρος, υπό την ένδειξη *Allegro vivo e molto ritmato*, ξεκινά κατά παράδοση με τον σολίστα και φέρει τρεις θεματικές ιδέες διαφορετικές σε χαρακτήρα. Η πρώτη, έντονα ρυθμική και πνευματώδης, δίνει τη θέση της στη δεύτερη, πιο χορευτική ιδέα, της οποίας η μελωδική γραμμή συμπίπτει με το τραγούδι «Ανολαμπή» (το δεύτερο από τον κύκλο των *16 Τραγουδιών για mezzo soprano και συνοδεία πιάνου*). Το τρίτο θέμα φέρει πιο λυρική διάθεση και το κοντσέρτο τελειώνει με ένα εντυπωσιακό τμήμα που επαναφέρει το αρχικό θεματικό υλικό.

Ο Σκαλκώτας δεν ευτύχησε να ακούσει εν ζωή κανένα από τα κοντσέρτα του στην Ελλάδα, καθώς οι συνθήκες ήταν δυσχερείς (κατοχή, εμφύλιος, κ.τ.λ.) και ήταν δύσκολο να βρεθεί τόσο η μεγάλη ορχήστρα, όσο και ο δεξιόχειρης σολίστας που θα μπορούσε να ανταπεξέλθει στις απαιτήσεις των έργων. Ο συνθέτης είχε δώσει μάλιστα την πάρτα του κοντραμπάσου του συγκεκριμένου κοντσέρτου στον Δ. Τζουμάνη, συνάδελφό του από την Κρατική Ορχήστρα Αθηνών (πρώτο κοντραμπάσο), προφανώς αναμένοντας μια εκτέλεσή του, η οποία όμως δεν πραγματοποιήθηκε. Το κοντσέρτο ηχογραφήθηκε 50 χρόνια μετά τον θάνατό του.

Πηνελόπη Παπαγιαννοπούλου

Μουσικολόγος

Concerto for Double Bass and Orchestra

The *Concerto for Double Bass and Orchestra* was probably composed in 1940, a year that was very productive for Nikos Skalkottas, and its orchestration was completed in 1942. Although the first concertos featuring the double bass as a solo instrument date back to late classicism, they are fewer compared to those for other instruments. The composer needs to handle issues concerning the balance of orchestral sound, by special treatment of either the instrument (use of the instrument's extreme registers) or the orchestral volume. In this case, Skalkottas's successful use of a full orchestra and of the whole range of the instrument is noteworthy.

This concerto, along with the *Concerto for Violin, Viola and Orchestra* (1940) and the *Concerto for Two Violins* (1944) are large-scale atonal works which, in terms of structure, expression and virtuosity, allude to the tradition of the Romantic concerto.

The first movement begins with an *Andante* introduction on the orchestra, characterised by low dynamics and textural density, which soon gives way to the *Allegro* orchestral section that introduces the two themes. The double bass enters with a virtuosic passage that leads to the solo exposition. Tension escalates at the second half of the movement, leading to a *Molto Allegro* coda that brings back the first thematic material for the last time.

The lyrical *Andantino* that follows emphasises the more expressive side of the collaboration between soloist and orchestra, through intensely melodic thematic ideas and subtle nuances.

The third movement, indicated *Allegro vivo e molto ritmato*, begins traditionally, with the soloist, and presents three thematic ideas that are different in character. The first, strongly rhythmic and witty gives way to the second, more dance-like idea, the melodic line of which coincides with the song "Anolampe" (Glimmer) - the second of the *16 Songs for mezzo soprano and piano accompaniment*. The third theme brings a more lyrical mood, and the concerto ends with an impressive section that brings back the initial thematic material.

Skalkottas did not have the chance to see any of his concertos performed in Greece, since conditions then were harsh (Occupation, Civil War etc.) and it was difficult to find such a large orchestra and the virtuoso performer who would be able to meet the requirements of the works. It is known that the composer gave the double bass part of the concerto to D. Tzoumanis, his colleague at the Athens State Orchestra who played first double bass, apparently expecting a performance which, however, never took place. The concerto was recorded 50 years after Skalkottas's death.

Penelope Papagiannopoulou

Musicologist

...και να χαρακτηριστεί ως «ανιδρωτική έκφραση φημισμένης»
 ...και να χαρακτηριστεί ως «ανιδρωτική έκφραση φημισμένης»

Η Συμφωνική Σουίτα αρ.2 του Νίκου Σκαλκώτα

Στην Σκαλκωτική, η *Συμφωνική Σουίτα αρ.2* είναι ένα έργο θρυλικό. Είναι το έργο που ενορχήστρωσε ο Σκαλκώτας πυρετωδώς μέχρι το βρόδυ της παραμονής του θανάτου του (19 Σεπτεμβρίου 1949), φτάνοντας μέχρι την προτελευταία σελίδα του παρτιτούρα (συνεπτυγμένη παρτιτούρα) του 5ου μέρους. Το 4ο μέρος, Λάργκο Σινφόνικο, παιχτηκε από την Κρατική Ορχήστρα το 1952, υπό τη διεύθυνση του Ρούντυ Γκερ, και ο Μίνως Δούνιας το χαιρέτισε «ως ένα εκτός χρόνου και τόπου μεγαλειώδες δημιούργημα». Το 1966 παίχτηκαν τρία μέρη (1ο, 4ο και 3ο) υπό τη διεύθυνση του Άνταλ Ντοράτι στην Αγγλία, και ο Γιάνης Γ. Παπαϊωάννου το χαιρέτισε ως «καλοσυναιδία σε διαστάσεις και σε σύλληψη έργου, ίσως το σημαντικότερο κι ασφαλώς το πιο φιλοδόξο έργο που έγραψε ποτέ [ο Σκαλκώτας]». Το Λάργκο Σινφόνικο, εξάλλου, περιελήφθη στο CD της BIS που ηχογράφησε ο Νίκος Χριστοδούλου το 1998 με την Συμφωνική Ορχήστρα του Μάλμπε, αποσπώντας ενθουσιώδεις κριτικές παγκοσμίως.

Όσον αφορά στη χρονολογία του έργου, ο Παπαϊωάννου εκτιμά τη σύνθεση στα 1942 - 44, την ενορχήστρωση των τεσσάρων πρώτων μερών το 1943, και του 5ου το 1949. Προσποικικά, έχω υποστηρίξει ότι το παρτιτούρα του έργου συντέθηκε το 1944, από τον Φεβρουάριο περίπου μέχρι και το θινόπωρο, δηλαδή ότι απασχόλησε τον Σκαλκώτα ανάμεσα στο παραμυθόγραμμα *Με τον Μαγικό το Μάγο* (αρχές του 1944) και το Κοντσέρτο για δύο βολιά (τέλος του 1944).

Σημειώνεται ότι, τον Μάιο και στις αρχές Ιουνίου 1944, ο Σκαλκώτας είχε συλληφθεί και κρατηθεί από τους Γερμανούς στο στρατόπεδο συγκέντρωσης του Χαϊδαρίου, πιθανώς ευρισκόμενος ανάμεσα στο Εμβιατήριο Περιπάτου και το Λάργκο Σινφόνικο. Αν η υπόθεση αυτή είναι σωστή, το Λάργκο Σινφόνικο αποτέλεσε το πεδίο στο οποίο ο συνθέτης ούσαυγκρότησε τις δημιουργικές του δυνάμεις, μετά

από την εξοντωτική δοκιμασία της κράτησής του υπό συνθήκες καθημερινής σωματικής και ψυχικής ακραίας καταπίεσης.

Η *Συμφωνική Σουίτα αρ. 2* είναι γραμμένη σε ένα ad hoc σειράκό σύστημα, το οποίο εξελίσσεται σ' έναν κανόνα των 16 σειρών, από τις οποίες η καθενιά συντίθεται από τρεις τετραφωνές συγχορίες και των οποίων η κανονική επανασηρόη δημιουργεί τις θεματικές και μορφολογικές ενότητες του αντίστοιχου μέρους.

Τα έξη μέρη του έργου διακρίνονται μεταξύ τους με βάση τον χαρακτήρα τους. Έτσι, στην Ουβερτούρα Κοντσέρταντε (1ο μέρος) ο χαρακτήρας δίδεται από τις ολιστικές παρεμβάσεις των έγχοδων και των ξύλινων οργάνων, η Τοκάτα (2ο μέρος) έχει προκλασική αναφορά ενώ το Εμβιατήριο Περιπάτου (3ο μέρος) ανακαλεί τους ήχους μιας φιλαρμονικής που παίζει στους δρόμους της πόλης. Το κέντρο βάρους της συνολικής συμφωνικής φόρμας πέφτει στο Λάργκο Σινφόνικο (4ο μέρος). Εν συνεχεία, στο θέμα με Παραλλαγές (5ο μέρος), πιο ελαφρύ σε χαρακτήρα, το τέμπο ποικίλλει, ενώ το τελικό πρέστο, Περίπτουσιμ Μόμπιλε (Ρόντο) (6ο μέρος), εισάγει διακριτικό έναν «ελληνικό» χαρακτήρα δεδομένου ότι το θέμα του ανακαλεί το θέμα της *Κρητικής Γιορτής*, ενός νεανικού πιανιστικού έργου του Μητρόπουλου, το οποίο ο Σκαλκώτας είχε ενορχηστρώσει στις αρχές της δεκαετίας του '20.

Το 6ο μέρος του έργου παίζεται στη δική μου ενορχηστρωτική εκδοχή. Η ενορχήστρωσή μου ολοκληρώθηκε το 1994, οπότε και ανακοινώθηκε από τον Γιάνη Γ. Παπαϊωάννου σε ομιλία του στην Χαλκίδα στις 22/5/94. Ξαναδουλεύτηκε σε διάφορες περιόδους, μέχρι τη μορφή που ερμηνεύεται σήμερα.

Κωστής Δεμερτζής

Δρ. Μουσικολογίας, Δρ. Νομικής

...Παπαϊωάννου...
 ...Παπαϊωάννου...
 ...Παπαϊωάννου...

Nikos Skalkottas's Symphonic Suite No.2

Among Skalkottas scholars and lovers, the *Symphonic Suite no.2* is a legendary work. It is the work which Skalkottas was feverishly orchestrating the night of 19 September 1949, i.e. the eve of his death, reaching till the penultimate page of the partitello (reduced score) of the 5th movement. The 4th movement of this work, Largo Sinfonico, was performed in 1952 by the Athens State Orchestra conducted by Rudy Goehr. It was greeted by Minos Dounias as "a majestic creation beyond time and place". In 1966 Antal Dorati conducted three movements (1st, 4th and 3rd) in England, and John G. Papaioannou greeted the work as "a work colossal in its dimensions and concept, maybe the most important, and certainly the most ambitious work Skalkottas ever composed". Largo Sinfonico was also included in the 1998 BIS's CD, with Nikos Christodoulou conducting Malmö Symphonic Orchestra, which was enthusiastically welcomed by music critics all over the world.

Concerning this work's creation, Papaioannou estimates that it was composed in 1942 - 1944, the first four movements having been orchestrated in 1946 and the 5th in 1949. I have maintained that the reduced score of this work was composed in 1944, from February to the fall of that year. This means that the work occupied Skalkottas between the composition of the fairy-tale drama *Meyday Spell* (beginning of 1944) and the Concerto for Two Violins (end of 1944).

It should be noted that, in May and the first days of June 1944, Skalkottas was arrested and detained by the Germans in the concentration camp of Chaidari. By that time, he had probably already composed the Promenade-March, but not yet the Largo Sinfonico. If this assumption holds true,

Largo Sinfonico formed the field, on which the composer had his creative powers resurrected just after the exhausting ordeal of his detention under conditions of extreme day-to-day psychic and corporal distress.

The *Symphonic Suite no.2* is written using an ad hoc system of serialism, based on 16 rows, each one composed of three four-tone chords. Each reappearance of these rows forms a thematic and morphological unit of the respective part.

The six movements of the work are discerned from each other by virtue of their particular character. In Overture Concertante (1st movement), this character is afforded by the soloist interventions of the strings and woodwinds; Tocata (2nd movement) recalls a preclassical scent; Promenade - March (3rd movement) recalls the sounds of a band touring the roads of a city. The metacenter of the total symphonic form falls on the Largo Sinfonico (4th movement). Thereafter, in the Theme with variations (5th movement), which is lighter in character, the tempo is varied and, with the final presto, Perpetuum Mobile (Rondo) (6th movement), a discrete tone of "Greek" character is induced, given that its theme recalls the theme of *Cretan Feast*, an early piano work by Dimitris Mitropoulos, which Skalkottas had orchestrated in the early 1920s.

The 6th movement of the work will be performed at tonight's concert in an orchestral version prepared by me. My orchestration of this movement was completed in 1994, and John G. Papaioannou announced it in Chalcis on 22/5/1994. It has been repeatedly reworked since, till it has reached the version which is to be performed tonight.

Kostis Demertzis

PhD in Musicology, PhD in Law

Συνοπτικό Ιστορικό της Ένωσης Ελλήνων Μουσουργών

Η Ένωση Ελλήνων Μουσουργών ιδρύθηκε το 1931, με σκοπό την προστασία και προαγωγή της Ελληνικής μουσικής δημιουργίας την ανάπτυξη της αλληλεγγύης μεταξύ των Ελλήνων μουσουργών και την περιόφηση των ηθικών και υλικών συμφερόντων τους.

Το πρώτο Διοικητικό Συμβούλιο είχε Πρόεδρο τον Δ. Λαυράγκα και ιδρυτικά μέλη μεταξύ άλλων, τους Μ. Καλαμοίρη, Μ. Βάρβογλη, Δ. Μητρόπουλο, Γ. Σιλάβο και Ν. Χατζηλαστοπούλου. Από τότε η Ένωση εργάζεται αδιάκοπα με συνέπεια και αποφασιστικότητα για την ευδόση των σκοπων της. Μέλη της έστειλαν και διατελούν όλοι οι Έλληνες δημιουργοί, κυρίως έντεχνης μουσικής. Στα βιβλία των πρακτικών και των Γενικών Συνελεύσεων καταγράφονται οι διοργανώσεις συναυλιών και καλλιτεχνικών εκδηλώσεων, οι προσπάθειες για ιατρική περίθαλψη και συνταξιοδότηση των συνθετών, οι αγώνες για την κατοχύρωση και απόδοση των πνευματικών δικαιωμάτων, τα αιτήματα προς την Πολιτεία για κρατικές επιχορηγήσεις, οι ενέργειες για έκδοση βιβλίων και παρτιτούρων, οι προκηρυξίες διαγωνισμών και οι συμμετοχές σε πανελλήνια και διεθνή συνέδρια, με στόχο τη διάδοση και αξιοποίηση της Ελληνικής μουσικής δημιουργίας. Πρόεδροι, μέλη των εκάστοτε Διοικητικών Συμβουλίων, αλλά και απλά μέλη, υπηρέσαν οι σημαντικότεροι Έλληνες συνθέτες, μεταξύ των οποίων οι Αντίοχος Ευαγγελάτος, Γιάννης Α. Παπαϊωάννου, Μενέλαος Παλιάντος, Αλέκος Ξένος, Δημήτρης Δραγοτάκης, Γιάννης Κωνσταντινίδης, Νίκος Σκαλκώτας, Γιώργος Σαλιάνος, Μάνος Χατζιδάκης, Μοχάλης Αδόμης, Γιάννης Χρήστου και Ιάννης Ξενάκης.

Η Ένωση Ελλήνων Μουσουργών, που αποτελεί πιθανόν το δεύτερο αρχαιότερο

καλλιτεχνικό σωματείο της χώρας, το 2021 συμπληρώνει 90 χρόνια ζωής και η ιστορία της κυκλοφορεί σε βιβλίο που έχει συγγράψει ο καθηγητής Λάστας Κώστας. Από το 1989 έως το τέλος του 2018 πρόεδρος της Ένωσης Ελλήνων Μουσουργών ήταν ο Ακαδημαϊκός, συνθέτης και μαέστρος Θόδωρος Αντωνίου.

Το 2002, υπό την προεδρία του, η Ένωση έγινε μέλος της International Society for Contemporary Music (ISCM). Η Ε.Ε.Μ. έχει επεκτείνει τις τελευταίες δεκαετίες κατά πολύ τις δραστηριότητές της, διατηρώντας στενές συνεργασίες με το Μέγαρο Μουσικής Αθηνών - στο οποίο εκτός από τις συναυλίες διοργανώνει και τα ετήσια Εργαστήρια Νέων Συνθετών, το Ίδρυο Φίλιππος Νάκας, το Ινστιτούτο Goethe, την Ελληνοαμερικανική Ένωση, και τη Μεγάλη Μουσική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος «Λίλιαν Βουδουρή».

Η Ε.Ε.Μ. εκδίδει ετήσιο δέλωρο φυλλάδιο, το οποίο περιλαμβάνει όλες τις εκδηλώσεις της. Από το 2003 έως το 2018 εξέδιδε, με σκοπό την προαγωγή και διάδοση της εγχώρας και διεθνούς μουσικής δημιουργίας, το διμηνιαίο περιοδικό Μουσικής Πολίτηλον, το οποίο φιλοξενούσε στις σελίδες του συνεντεύξεις, Ελληνική και ξένη μουσική επικαιρότητα, μουσικολογικά κείμενα και πολυσελιδα αφιερώματα.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Ε.Μ. αποτελούν οι: Ιωσήφ Παπαδάτος - Πρόεδρος, Ιάκωβος Κονιάτσουλος - Γενικός Γραμματέας, Λεόντιος Χατζηλεοντίδης - Α' Αντιπρόεδρος, Ελένη Σκάρκου - Β' Αντιπρόεδρος, Λεωνίδας Κανάρης - Ταμίας, Μαρία Χριστίνα Κριθαρά - Ειδική Γραμματέας, Χρήστος Αναστασίου - Εφορός, και τα μέλη Σπύρος Μάζης και Μαρία Δαγαλάκη.

About the Greek Composers' Union

The Greek Composers' Union was founded on June 8, 1931 and since then it has been working steadily and consistently to achieve its main goals which are the protection and promotion of Greek music, the development of solidarity among Greek composers and the protection of their professional and artistic rights.

The Union's past and current members include the vast majority of Greek composers, mainly of art music. Its first Board of Directors included Dionysios Lavrangas as President; among its founding members were Manolis Kalamiris, Manos Varvoglis, Dimitris Mitropoulos, Georgios Sklavos and Nikos Hadjiapostolou. Over the years, outstanding Greek composers have been members of the Union or have held posts in its Board, a number of them having also served as Presidents. Indicatively, outstanding members of the GCU have been Antiochos Evangelatos, Yannis A. Papaioannou, Menelaos Paliandros, Alekos Xenos, Dimitris Dragatakis, Yannis Constantinidis, Nikos Skalkottas, Yorgos Sicilianos, Manos Hadjidakis, Mihalis Adamis, Jani Christou and Iannis Xenakis.

The minutes of the GCU's general assemblies record concerts and art events organised by the Union, efforts made for the medical care and retirement of composers, struggles for the establishment of copyright ownership, state grant requests, efforts for the publication of records and sheet music, competition announcements and participations in national and international conferences with the aim of preserving and promoting Greek music.

The GCU is probably the second oldest Greek artistic association and in 2021 it will be 90. Its history has been recorded by professor Apostolos Kostos.

From 1989 to late 2018 Theodore Antoniou, academician, composer, director and professor at Boston University, was President of the GCU, considerably expanding its activities with numerous concert series, two nationwide composition competitions ("Yannis A. Papaioannou" and "Dimitris Dragatakis"), young composers' workshops, lectures, sheet music publications and CD releases featuring contemporary music. In 2002 the GCU became member of the International Society for Contemporary Music (ISCM).

The GCU has close collaborations with Megaron-the Athens Concert Hall, where it organises concerts and its annual Young Composers' Workshops, as well as with "Philippos Nakas" Conservatory, the Goethe-Institut, the Hellenic-American Union and the "Music Library of Greece - Lilian Voudouri".

The Union publishes an annual Greek-English brochure containing all the events it organises. From 2003 to 2018 it published its own bimonthly music magazine entitled Polytonon, with the aim of promoting and disseminating domestic and international music to the wider public. The magazine featured music-related news from Greece and abroad, interviews, musicological articles and lengthy tributes.

The GCU's current board of directors consists of the following members: Joseph Papadatos - President, Iakovos Konitopoulos - General Secretary, Leontios Hatzileontiadis - 1st Vice President, Helena Skarkou - 2nd Vice President, Leonidas Kanaris - Treasurer, Maria Christina Krihara - Secretary, Christos Anastassiou - Supervisor, Spyros Mazis and Maria Dagalaki - Members.

Κρατική
Ορχήστρα
Αθηνών

Σύντομο Ιστορικό της Κρατικής Ορχήστρας Αθηνών

Η Κρατική Ορχήστρα Αθηνών είναι το αρχαιότερο ορχηστρικό μουσικό σύνολο στην Ελλάδα. Δημιουργήθηκε στα τέλη του 19ου αιώνα ως Συμφωνική Ορχήστρα του Ωδείου Αθηνών και έκτοτε πέρασε από διάφορα στάδια, τόσο ως προς την ονομασία, όσο και ως προς τον τρόπο λειτουργίας της. Η πρώτη συναυλία της ως Κρατική Ορχήστρα Αθηνών δόθηκε στις 26 Φεβρουαρίου του 1943.

Από την ίδρυση της έως σήμερα, η Κρατική Ορχήστρα Αθηνών προσφέρει στους Έλληνες την δυνατότητα επικοινωνίας με τα αριστουργήματα του παγκόσμιου ρεπερτορίου, ενώ ταυτόχρονα είναι ο κορυφαίος εκφραστής της εγχώριας συνθετικής παραγωγής. Έχει σταθερή παρουσία στα πολιτιστικά δρώμενα πραγματοποιώντας πάνω από πενήντα συναυλίες ετησίως. Εκτός από την Αθήνα, εμφανίζεται τακτικά σε πολλές πόλεις της Ελλάδας, καθώς και σε σημαντικές αίθουσες και φεστιβάλ του εξωτερικού. Σημαντικότερο είναι το εκπαιδευτικό και κοινωνικό έργο που

επιτελεί εντός Αθηνών καθώς και σε πολλές πόλεις της Ελληνικής περιφέρειας.

Εξέχοντες αρχιμουσικοί, ανάμεσά τους οι Ρίχαρντ Στράους, Φελίξ Βάινγκαρντερ, Χάινς Κνάπερτσμπους, Μπρούνο Βάλτερ, Δημήτρης Μητρόπουλος, Ουίγιεν Γόσχου, Ιγκόρ Μαρκέβιτς, Λορίν Μάαζελ, Γιόρι Τσερκίναφ, Μισέλ Πλασόν, Βλαντιμίρ Ασκάνάζι, Βλαντιμίρ Φε-ντοσέγιεφ και κορυφαίοι σολίστ, όπως ενδεικτικά οι Ρουμπινσταίν, Κεμπό, Κορτώ, Κράιλερ, Τιμπώ, Καζάλς, Καβάκος, Λέονοβιτς, Ροστροπόβιτς, Μπρέντελ, Μπάρνστοϊμ και Άρκεριχ έχουν συμπράξει με την Ορχήστρα κατά την πολύχρονη ιστορία της.

Διευθυντές της Ορχήστρας έχουν διατελέσει κατά το παρελθόν οι Φιλοκτίτης Οικονομίδης, Θεόδωρος Βαβανιάννης, Ανδρέας Παρίδης, Μάνος Χατζιδάκις, Γιάννης Ιωαννίδης, Αλέξανδρος Σιμωνίδης, Άρης Γαρουφαλής, Βύρων Φδετζής και Βασίλης Χριστόπουλος. Από τον Μάιο του 2014, Διευθυντής της Κρατικής Ορχήστρας Αθηνών είναι ο Στέφανος Τσαλής.

Athens
State
Orchestra

Brief History of the Athens State Orchestra

The Athens State Orchestra is the oldest orchestral ensemble in Greece. Founded in the late 19th century as the Athens Conservatory Symphony Orchestra, it went through various names as well as forms of operation. Its first concert as the Athens State Orchestra was held on February 28th, 1943.

Ever since its foundation, the Athens State Orchestra has been offering to the Greek audience the opportunity to get acquainted with the masterpieces of the world's repertoire, while it is the main interpreter of Greek art music. It has achieved a consistent presence in the Greek cultural scene, performing more than fifty concerts per year. Besides Athens, the Athens State Orchestra regularly appears in many Greek cities, as well as in prestigious venues and festivals abroad. Its social and educational activity throughout Greece is quite significant.

Over its long history, the Athens State

Orchestra has performed under the direction of eminent conductors such as Richard Strauss, Felix Weingartner, Hans Knappertsbusch, Bruno Walter, Dimitri Mitropoulos, Eugen Jochum, Igor Markevitch, Lorin Maazel, Yuri Temirkanov, Michel Plasson, Vladimir Ashkenazy and Vladimir Fedoseyef and has accompanied outstanding soloists, among whom Arthur Rubenstein, Wilhelm Kempff, Alfred Cortot, Fritz Kreisler, Jacques Thibaud, Pablo Casals, Leonidas Kavakos, Elisabeth Leonskaya, Mstislav Rostropovich, Alfred Brendel, Daniel Barenboim and Martha Argerich.

Former Artistic Directors of the Orchestra have been Filoklitis Economidis, Theodoros Vavagiannis, Andreas Paridis, Maros Hadjidakis, Giannis Ioannidis, Alexandros Symeonidis, Avis Garoufalidis, Byron Fidetzis and Vassilis Christopoulos. Since May 2014, Stefanos Tsalis has been Artistic Director of the Athens State Orchestra.

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

Ο Σύλλογος Οι Φίλοι της Μουσικής

Ο Σύλλογος Οι Φίλοι της Μουσικής είναι μη κερδοσκοπικό σωματείο, το οποίο ιδρύθηκε το 1953 από την υψίφωνο Αλεξάνδρα Τριάντη, τον ευπαιτητή Λάμπρο Ευταξία, και τον τότε νεαρό εκδότη Χρήστο Λαμπράκη, ο οποίος, ως Πρόεδρος του Συλλόγου (1977 - 2009), καθόρισε την πορεία του με τη σύλληψη και εφαρμογή πλήθους πολιτιστικών και εκπαιδευτικών προγραμμάτων.

Ο πρώτος βασικός σκοπός των Φίλων της Μουσικής, ήταν η δημιουργία και λειτουργία του Μεγάρου Μουσικής Αθηνών. Το 1991, με τη σύμπραξη του Ελληνικού Δημοσίου, ολοκληρώθηκε η κατασκευή του κτίριου, το οποίο θεωρείται σήμερα ένα από τα αριστουργήματα πολιτιστικά κέντρα της Ευρώπης, άριστα εξοπλισμένο για τη στέγαση μουσικών και πολιτιστικών εκδηλώσεων και συναδελφίων.

Το 1991 ιδρύθηκε η Καμεράτα - Ορχήστρα των Φίλων της Μουσικής.

Με τη γενναιοδωρή στήριξη του Ιδρύματος Λίλιαν Βουδούρη οργανώθηκε και εγκαινιάστηκε το 1997 η Μουσική Βιβλιοθήκη Λίλιαν Βουδούρη, η οποία χρηματοδοτείται από τα έσοδα του Κληροδοτήματος της Αλεξάνδρας Τριάντη.

Ο Σύλλογος έχει θεσπίσει υποτροφίες σε νέους Έλληνες καλλιτέχνες για την τελειοποίηση των σπουδών τους σε διεθνούς κύρους σχολές και από το 1983 έχουν απονεμηθεί πάνω από 150 Υποτροφίες Αλ. Τριάντη και Κυβέλης - Γιάννη Χαρν.

Τέλος, έχει πραγματοποιήσει τον σχεδιασμό αλλά και την εφαρμογή ποικίλων εκπαιδευτικών και καλλιτεχνικών δράσεων σε όλη την Ελληνική επικράτεια, με σκοπό την ανάπτυξη της μουσικής παιδείας του τόπου.

Το 2010 ο Σύλλογος ίδρυσε την Camerata Junior, Ορχήστρα Νέων των Φίλων της Μουσικής, και το 2013 την Musica, Μικτή Χορωδία Ενηλίκων.

THE FRIENDS OF MUSIC

The Friends of Music Society

The Friends of Music Society is a private non-profit association, founded in 1953 by soprano Alexandra Trianti, politician Lambros Eftaxias and editor Christos Lambrikis, whose lifetime presidency (1977-2009) has marked a successful and fruitful activity of the Society. The principal objectives of the Friends of Music Society have been:

To build and maintain the "Megaron - The Athens Concert Hall". The building was successfully completed in 1991 with the generous support of the State and is now considered one of the finest Concert Halls in Europe, fully equipped for the staging of musical and artistic events, as well as conferences.

To create and host a resident string orchestra. In 1991 the Society founded "The Camerata Friends of Music Orchestra".

To create a modern Music and Arts

Library. In 1997 the Society celebrated the opening of "The Music Library of Greece" which was made possible through a large endowment by the Lillian Vouduouri Foundation. The Library is being mainly maintained thanks to a bequest made to the Society by its founder Alexandra Trianti.

To provide scholarships enabling Greek young musicians to pursue postgraduate studies at the finest institutions around the world. Since 1983 more than 150 "Alexandra Trianti" and "Kyveli - Giannri Horn" scholarships have been awarded.

And finally, to develop educational and cultural programs throughout Greece, promoting musical scholarship and artistry. In 2010, the Society founded "The Camerata Junior Youth Orchestra", which has been distinguished as a first-class youth ensemble, and in 2013 "The Musica - Friends of Music Choir".

Αρχιμουσική - υπεύθυνη έκδοσης: Μαρία Χριστίνα Κριθάρη **Κείμενα:** Κωστής Διμερτζής, Ιάκωβος Κονιτόπουλος, Μαρία Χριστίνα Κριθάρη, Μίλτος Λογιάδης, Ευριπίδης Μπέκος, Πηνελόπη Παπαγιαννοπούλου, Ιωσήφ Παπαδάτος, Γιάννης Σαμπαρολάκης, Στέφανος Τσιάλης, Αλέξανδρος Χαρκολιάκης **Μετάφραση στα Αγγλικά:** Έλενα Γρηγορέα, Κωστής Διμερτζής, Μαρία Θεοφίλη **Επιμέλεια κειμένων - διορθώσεις:** Μαρία Θεοφίλη, Μαρία Χριστίνα Κριθάρη **Σχεδιασμός:** Νίκος Μαραβέλιας **Εκτύπωση:** Fotolio

Η Ένωση Ελλήνων Μουσουργών ευχαριστεί θερμά τους:

Βάλια Βράκα, Τίτο Γουβέλης, Μαρία Θεοφίλη, Μαρία Χριστίνα Κριθάρη, Στεφάνια Μεράκος, Γιάννη Σαμπαρολάκη, Ελένη Σκάρκου, Γιάννη Τσελέκα, Άντζελα Τσιφτή, Αίλι Φιδετζή, Αλέξανδρο Χαρκολιάκη, τη Γραμματεία της Ένωσης Ελλήνων Μουσουργών, τη Γραμματεία της Κρατικής Ορχήστρας Αθηνών, τη Γραμματεία του Συλλόγου Οι Φίλοι της Μουσικής, καθώς και το Τμήμα Εκδόσεων του Μεγάρου Μουσικής Αθηνών, για την πολύτιμη βοήθεια που προσέφεραν στα διάφορα στάδια της υλοποίησης του Διαγωνισμού.

Επίσης, ευχαριστεί θερμά

τα μέλη της Ομάδας Υλοποίησης του Διεθνούς Διαγωνισμού «Νίκος Σκαλκώτας 2019»: Κώστα Αγουριδίδη, Βασίλη Γκόστη, Μαρία Θεοφίλη, Μαρία Χριστίνα Κριθάρη, Ηλία Νικολαΐδη και Νίκο Παναγιωτάκη.

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΥΛΙΚΟ:

Αρχείο Νίκου Σκαλκώτα / Ίδρυμα Αιμίλιου Χουρμούζου και Μαρίας Παπαϊωάννου, που φυλάσσεται στη Μουσική Βιβλιοθήκη της Ελλάδας «Λίλιαν Βουδούρη» του Συλλόγου Οι Φίλοι της Μουσικής.

Editor-in-Chief: Maria Christina Krithara **Authors:** Kostas Demertzis, Iakovos Konitopoulos, Maria Christina Krithara, Milos Logiadis, Euripides Bekos, Penelope Papagiannopoulou, Joseph Papadatos, Yiannis Samproulakis, Stefanos Tsialis, Alexandros Charkioliakis **Translations into English:** Helena Gligorea, Kostas Demertzis, Maria Theofili **Editing and proofreading:** Maria Theofili, Maria Christina Krithara

Graphic design - Layout: Nikos Maravelias **Printing:** Fotolio

Special thanks to:

Valia Vraka, Titos Gouvelis, Maria Theofili, Maria Christina Krithara, Stephanie Merakos, Yiannis Samproulakis, Helena Skarkou, Yiannis Tselikas, Angela Tsiptsis, Aiki Fidetzi, Alexandros Charkioliakis, the Secretariat of the Greek Composers' Union, the Secretariat of the Athens State Orchestra, the Secretariat of The Friends of Music Society and the Publications Department of Megaron-The Athens Concert Hall, for their invaluable support at various stages of the realization of the Competition.

The Greek Composers' Union also warmly thanks

the International Composition Competition "Nikos Skalkottas 2019" Support Team: Costas Agouridis, Vassilis Gosis, Maria Theofili, Maria Christina Krithara, Ilias Nikolaidis and Nikos Panagiotakis.

PHOTOS:

Nikos Skalkottas Archive/Marika Papaioannou and Aimilios Chourmouziadis Foundation seated at the Music Library of Greece «Lilian Voudouri» of The Friends of Music Society.

